

KOVÁCS ANDRÁS FERENC

Visszhangzó villanella

Dylan Thomasnak ifjú hódolat –
„Do not go gentle into that good night”

*Dúlt napok rendje éj sarába vájt
Féregjárat – nem véd a kósza héj.
Rés, rés – szavak közt fény ragyog szabályt.*

*Idős kor bölcsnek vél zavart irályt –
Homályba vész, mit égi csóva, kéj,
Dúlt napok rendje éj sarába vájt...*

*Ifjabb ha érez szép, boldog ragályt,
Repedt világot pörget: „Panta rhei!”
Rés, rés – szavak közt fény ragyog szabályt.*

*Költő csapong – mindent csalóra vált,
De földi vágy, mit fönt roppant taréj,
Dúlt napok rendje éj sarába vájt...*

*Énem, ki holt versekbe visszafájt,
Régen vadabb volt: nyílt, fakadt fekély,
Rés, rés – szavak közt fény ragyog szabályt.*

*Lesz, jó apám, ha rossz fiad csak áld,
Létet s halált felélni majd esély!
Dúlt napok rendje éj sarába vájt
Rés, rés szavak közt – fény ragyog szabályt.*

MARNO JÁNOS

Reggel

*A tudómről hallgatva szállok
vitába egy ismerős alakkal
az utcánkból a ködben,
és akkor a vita hevében,
nem szólva tudómról, köhögnöm kell,
abbahagyhatatlanul,
mintha indulat fojtogatna,*

*talán a mulasztás indulata,
a vonat indulásáé,
amiért köphetek akár vért is már,
azon se múlna már semmi.*

*Visszaalhat még egy órára az utca,
ismerősöm is csak vigasztalna,
míg köhögésemet a házörzök
csabolása magába nem fojtja
a felszállni készülő ködben.*

Soul-minta

Változat Keszthelyi Rezsőnek
„a múlás fénye” motívumára

*Valamit nagyon felkavarhattam,
amibe véletlenül sem szeretnék
belekeveredni. Ez az egyik.
A másiktól inkább nem beszélek még,
a harapó fogam menne másképp
a levesbe tőle, a sírás küszöbén –
a sírás küszöbén játszik a huszonbét
évét sem betöltő hangjával Otis
Redding, a múlás fényére emlékszem,
az hatolt át rajtam belőle egészen,
ezerkilencszázhatvanhétben,
ültem a konyhaasztalnál, emlékszem,
ültem délután három körül, mint
mindig, a konyhaablakkal szemben,
szememben a lejtőjét szürcsölgető,
karikafüstjeit bámuló nappal.*

Nincs az a könyv

„és csak párolog”
(Keszthelyi Rezső)

*Na és ott az a könyv, a címe
most nincs meg, majd megjön közben,
ha nem figyelsz oda, magától
jön meg, ahogy más is csak jön-megy,
gondolj a rosszulletté, csak nem múlik*

*sem magától, sem rajtad nem múlik,
másnak meg ugyan mi köze, mi
köze hozzá. Te viszont párologsz,
bajszálra mint a Paradicsomban,
az almamarás előtt. Megvan! Mondtam,
megmondtam ugye, hogy meglesz,
és tessék, itt Az elveszett Paradicsom,
amit a szerzője vakon költött.
Most pedig irány az ágy, nincs több könyv,
csupán egy cím még, mielőtt elalszol,
elalszol mélyen, hogy Nincs az a könyv.*

A szóban forgó könyvek

Egyenes labirintus
(Pilinszky János)

*És székleled sincs, miért is volna,
hiszen illatozol tobozkönnyűen,
áprilisban, mert hol van még november,
szükségét végzi elmédben az ember,
habár ő maga rég szükségtelen;
egy tisztáson látod összegyűlni
fajtáját, kóvályogva, ütődötten,
a szembéjad mögött, árnyak gyanánt,
fogyatkozó számárbőrükben. Nem
hasonlítanak a denevérekhez,
melyek a hátad mögött, közel, egy
barlang mennyezetén lógnak, a barlang
neve: Ördög. Jópofa név, nem? S a hölgy
mintha még utánad is szólna: Ki ne
töröld, uram! Reggel óta semmi jele
székleletnek, bánatnak, megbocsátásnak,
csupán a kunkorodó számárbőr
pörccszaga terjeng a tisztáson, be-
ívódva mélyen az erdőbe, a hölgy
válófélben ismét, vagy újra meghalt
egy ura. S most indulás, nyomás befelé,
egyenesen a labirintusba!*

Panasz

*Olyan levert vagyok,
hogy már a légynek sem tudnék
talán még ártani.*

Harag

*Tegnap megint kiesett egy este,
legyintésre se méltó. Az özvegy még
alszik az emeleten, kerülöm
hát a lépcsőt, viszont lenézhetnék
a konyhakertbe, bírja-e vissza-
felé a tudóm. A betűkkel nehéz
megbirkóznom, elfut a méreg és
az ég egyszerre beborul, véremet
szívja nyíltan az özvegy a házban
és nemkülönben a házon kívül,
hogy visszhangozzák az odvas koponyák,
a félbevágott falu és a környező
tanyavilág. A Tímárék például.
vagy a Zajzon-rokonság, megborzongat
gyakorta mind a kettő. Hosszabbodnak
a napok, s én mégis egyre korábban
bújok az ágyba, csaknem meztelenül,
csupán az ing marad rajtam, az ujja
kigombolva. Cseppet sem bánt az égő
olvasólámpa, kedvenc oroszait
bújja az özvegy, akiket az ura,
néhai Zajzon úr, nem szívelhetett.
A konyhakert pocsékul széttúrva,
összetaposva. Mintha hadsereg
gázolt volna keresztül rajta, vadkan,
vaddisznó család, legyinthetek
okkal akár erre, akár amarra,
úgyis kifelé áll innen már rég
a hajóm orra; mérgemben talán még
visszaszólnék az özvegynék, de tudóm
betegebb a haragomnál; haragom
pedig minél nagyobb, annál gyengébb,
felhőlyagosodtam, mint az égbolt,
mely hamarosan szakadni fog, s percek
alatt sártengerébe fullad a föld.*

Kezdetben a dűb

*Mintha még mindig ott ülnél kábultan
a szombat esti kádban, szennyedet
nézed a víz színén, a szembéjadtól
valami roppant távolságban, az
égaljának tetsző hólyagocskákat.
Úgy tetszik, valóban kiégtek. Vége
a napnak, örülsz, hogy beletörödbetsz,
mégsem látod értelmét örömodet
megosztani bárkivel. Nem úgy örülsz,
mint akivel madarat lehetne
fogatni. Vagy vadat a rengetegben,
mélyebben örülsz a vízben, mert nő-
véreid szennyvizében hanyatt fekvve
ülsz, vidéken, mely ha véreddé nem is
vált, a vérkeringésedbe életre
szólóan beivódott; mondod vénen
most, sajjgó herével: Kezdetben a dűb,
hogy nincs semmi, kályha sincs, elindulni
honnan, lóholni, hogy utoléréd magad,
aki önmagától soha nem kívánt
volna lenni, sem lesni, hogy szennyvíz-
szintje a merülésnél elérte-e
nővérei szintjét, vagy alulmaradt épp
a csíkjuk alatt, mely szinte porladt már
a kád sárgásfehér zománcofalán.
És az ajtó sem zárt résmentesen
alul, a küszöb rézpántjánál, befújta
a szél, amint az ősz fehérbe fűlt.*

